

Adviseert het college van Burgemeester en Wethouders en de Gemeenteraad gemeente Goeree-Overflakkee.

Aan: College van Burgemeester en Wethouders Gemeente Goeree-Overflakkee.
Leden van de gemeenteraad Gemeente Goeree-Overflakkee

Middelharnis: 27 november 2025

Ons kenmerk: ASDGO202504

Betreft: Gevraagd Advies betreffende Evaluatie fase 2 Integrale Aanpak
Verslavingsproblematiek

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,
Geachte leden van de gemeenteraad,

Aanleiding.

De Adviesraad Sociaal Domein heeft kennisgenomen van de *Evaluatie Fase 2 van de Integrale Aanpak Verslavingsproblematiek (IAV)*. Op basis hiervan brengen wij u graag het volgende advies uit. Centraal in dit advies staat de boodschap dat de problematiek rondom middelengebruik en de doorwerking daarvan in gezinnen, gemeenschappen en generaties een lange adem vraagt. De integrale aanpak zoals die is vormgegeven op Goeree-Overflakkee is veelbelovend en noodzakelijk, maar realistische verwachtingen over tijd, middelen en structurele borging zijn cruciaal.

Een langdurig project -zoals deze- heeft te maken met verschillende raadsperiodes en derhalve met een andere samenstelling van gemeenteraden. Dat maakt de garantie om het project tot een goed einde te brengen kwetsbaar.

Van groot belang is het daarom om transparant en regelmatig melding te doen van behaalde resultaten, het verloop van de lopende fase en het doel van vervolgfases. Verder is het van belang dat partners zoals sportverenigingen, kerken en maatschappelijke organisaties blijvend aanhaken ook om de kosten beheersbaar te houden.

1. Een generatielange opgave

Uit de evaluatie blijkt dat verslavingsproblematiek op het eiland vaak verweven is met diepgewortelde patronen en culturele kenmerken. Zo wordt verslaving in sommige gevallen van generatie op generatie doorgegeven. Kinderen groeien op in situaties waarin middelengebruik genormaliseerd is en leren niet hoe zij zich op een gezonde manier tot middelen kunnen verhouden. Het doorbreken van deze patronen vraagt niet alleen individuele ondersteuning maar een langdurige maatschappelijke en systeemgerichte aanpak. Daarnaast spelen taboe, schaamte en een sterke eigen-redzaamheid norm een grote rol op het eiland, waardoor problemen vaak pas laat zichtbaar worden. Ook dit zijn culturele factoren die niet met kortdurende interventies te doorbreken zijn.

Advies:

Stel als gemeenteraad expliciet vast dat de integrale aanpak een opgave is die langere tijd beslaat, en dat structurele, meerjarige inzet noodzakelijk is om duurzame verandering te realiseren.

2. De gekozen integrale aanpak is passend, maar kost tijd om effectief te worden.

De IAV-aanpak is zorgvuldig vormgegeven en rust op vier pijlers:

- datagedreven werken;
- communicatie;
- betrokkenheid en eigenaarschap;
- optimalisatie en innovatie.

De evaluatie laat zien dat deze pijlers logisch zijn en breed gedragen worden. Tegelijk toont de evaluatie dat belangrijke onderdelen nog in ontwikkeling zijn, zoals het data dashboard dat essentieel is voor sturing en effectmeting, maar nog niet volledig functioneel is. Ook de samenwerking met partners groeit, maar vergt blijvende investering, omdat ieder op eigen tempo aanhaakt en bijdraagt.

Advies:

Blijf investeren in de huidige integrale aanpak en de benodigde infrastructuur (zoals data, deskundigheid en m.n. samenwerking). Verwacht geen snelle effecten, maar houd vast aan het ingezette fundament dat nodig is voor langdurige cultuurverandering en informeer en evalueer de gemeenteraad en andere betrokkenen, tijdig.

3. Zet in op duurzame borging bij partners.

De evaluatie laat zien dat steeds meer partners verantwoordelijkheid nemen, zoals scholen, kerken en maatschappelijke organisaties. De beweging richting gedeeld eigenaarschap wordt zichtbaar, maar moet in de komende fase worden verdiept en structureel worden versterkt. De analyse maakt duidelijk dat de gemeente nu nog een aanjagende rol vervult, maar dat er in de nabije toekomst een verschuiving moet plaatsvinden naar meer zelfstandige borging binnen netwerken, instellingen en professionals. Echter dat vraagt de nodige tijd.

Advies:

Ontwikkel een meerjarenstrategie voor borging van de aanpak bij partners, met duidelijke stappen richting de toekomst. Stimuleer partners om integraal werken op te nemen in hun reguliere werkwijzen en financieringsstructuren.

4. Blijf investeren in preventie, met name gericht op jongeren en gezinnen.

De combinatie van IAV en OKO is een sterke preventieve basis, die positieve trends laat zien, zoals minder alcoholgebruik onder jongeren en meer ouderbetrokkenheid.

Preventie is echter het terrein waar resultaten zich het langzaamst manifesteren én waar consistentie het meest telt. De problematiek die in gezinnen speelt, zoals generatielange ontwrichting, vereist bovendien dat preventie gecombineerd wordt met vroege signalering en gezinsondersteuning.

Advies:

Continueren en versterken van preventieve inzet via OKO en IAV, met speciale aandacht voor gezinnen waar ontwrichtende patronen spelen. Structurele preventie moet worden gezien als een doorgaande investering over meerdere decennia.

5. Realistische verwachtingen en heldere communicatie aan de samenleving.

In de evaluatie wordt benoemd dat er regelmatig druk wordt ervaren om snel concrete resultaten te laten zien, maar dat dit niet strookt met de realiteit van gedragsverandering en cultuurverandering.

Advies:

Communiceer helder naar de gemeenteraad, partners en inwoners dat de integrale aanpak een meerjarig traject is. Bepaal realistische mijlpalen en monitor op voortgang. Leg uit waarom tijd nodig is en waarom consistentie cruciaal is.

Eindconclusie.

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert de gemeenteraad om:

1. **Vast te houden aan de integrale aanpak** en deze te erkennen als een **langdurige opgave**.
2. **Structureel** te blijven investeren in datagedreven werken, samenwerking, deskundigheid en preventie.
3. Partners te stimuleren tot **duurzame borging**, zodat de gemeente in de nabije toekomst niet alleen staat.
4. **Realistische verwachtingen** te hanteren en hierover transparant te evalueren en communiceren.

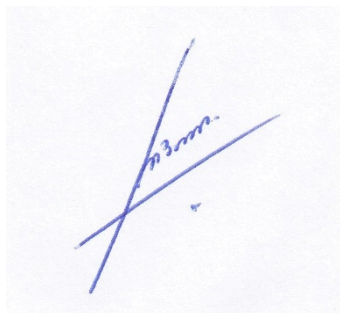
De uitdagingen zijn groot, maar de ingeslagen weg is zorgvuldig, breed gedragen en noodzakelijk. Alleen met langdurige inzet kan een gezonde, veilige en vitale samenleving worden gerealiseerd waarin verslaving minder doorwerkt over generaties heen.

Uiteraard zijn wij bereid onze opmerkingen en adviezen nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet namens de Adviesraad Sociaal Domein Goeree-Overflakkee;

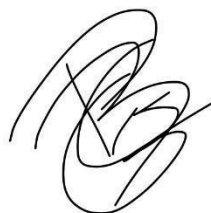
Voorzitter;

R. van der Boom

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'R. van der Boom', written over a light blue grid background.

Secretaris;

P.G.de Blok van Gulp

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P.G. de Blok van Gulp', written on a white background.